

Ole Bergmann, skrivstovustjóri í DanAdopt:

Ættleiðing ein spurningur um at hava gott tol

- Serliga síðsta biðitiðin er tann ringasta, sigur Ole Bergmann.

Á almennum fundi mánakvöldið um ættleiðing greiddi hann frá møguleikunum fyri ættleiðing, sum teir eru júst nú, og øðrum viðkomandi, ið hefur við ættleiðing av útlendskum børnum at gera

TURID KJØLBRO

Foreldur at ættleiddum børnum í Føroyum ganga fríðaliga um hurðarnar. Lit-ið hoyrist til tey í almenna kjakinum, og tey hava einki felag, har tey koma saman. Men at doma eftir sera góðu undirtøkuni, sum almenni fundurin mánakvöldið á Hotel Hafnia í Havn um ættleiðing fekk, er áhugin hjá ættleiðingarforeldrum stórur at koma saman, og tosa um felags upplivisr, spurningar og áhugamál.

Tíkið stig til fundin hevur DanAdopt, ið er ein av teim trimum góðkendu stovnum í Danmark, sum víðger og formidlar ættleiðing.

Helmingurin úr Suðurkorea

Ættleiðing av útlendskum børnum í londunum rúndan um okkum tók rættiliga dik á seg í seksstíðunum. Ein avleiðing av krígunum í Korea var, at nógv børn stóðu útan nakran góðan. Stórt tal av børnum úr Suðurkorea varð ættleitt til Danmarkar, og onnur lond. Talið minkaði so aftur eitt skifti, men er vaksnið síðani, og Suðurkorea telst í dag framvegis millum tey lond, sum lata nógv børn til ættleiðing.

Síðani 1970 hava allir teir triggir ættleiðingarstovnar í Danmark, Adoption Centeret, DanAdopt og Terre des Hommes, formidlað 10.000 ættleiðingar av útlendskum børnum. Meiri enn 6.000 eru børn úr Suðurkorea, sigur Ole Berg-

mann, skrivstovustjóri í DanAdopt.

Onnur lond eru síðani komin til, og flestu børnini, ið verða formidlað ígjøgnum DanAdopt í dag, koma úr India og síðani Kolumbía. DanAdopt hevur samstarv og sambond í tólv londum í Asia, Europa og Suðuramerika.

Vit meta, at tað er ein fyrimunur at avmarka talið á londum at samstarva við viðvíkjandi ættleiðing. Tá er lættari at gera eitt gott forarbeiði og at hava samskifti við avvarðandi myndugleikar, sigur Ole Bergmann.

Long biðitið

Tað er ymiskt, hvussu leingi fólk, ið skulu ættleiða, verða noydd at biða. Eftir at foreldrini eru góðkend, kunnu tey biða í nakrar vikur, men eisini uppi tvey og eitt hálvt ár, aðrenn tey fáa eitt barn í uppskoti. Tað veldst nú, úr hvørjum landi, barnið kemur. Síðani skulu tey aftur biða til barnið kemur heim, og tað kann taka ein mánað, men eisini fimtan.

Ættleiðing er tiskil eisini ein spurningur um at hava gott tol, sigur Ole Bergmann.

Fyri ikki so nógvum árum síðani vóru flestu børnini frá ymsu samstarvslondunum hjá ættleiðingarstovnunum í høvuðsheitum gentur. Myndin er við at broytast, og nú er javnvág við at koma í kynsbýtið.

Fyri 10 árum síðani vóru

75% av børnum gentur. Brotyngar og böttar livi-umstøður í londunum hava fært til, at kynsbýtið er broytt. Í nógvum londum hava foreldur havt stórar útreiðslur av gentunum í sambandi við giftu, meðan dreingir verða settir at vera tað hepnari kynið. Teir skulu færa ættina víðari og tryggja ellidi hjá foreldrunum, sigur Ole Bergmann.

Kensluborðið

Á fundinum greiddi Ole Bergmann frá, hvi tað tekur so langa tíð at ættleiða eitt barn úr útlandinum, tá ið øll vita, at so nógv neyðstødd børn eru úti í heimi. Ættleiðing er ein drúgv tilgongd við samskifti og brævaskifti aftur og fram, aftur og fram. Aðrenn og eftir, at góðkenningin av foreldrunum er fegin í lag.

Hóast vit bert kenna til fá dømi, er altíð vandi fyri, at biologiska mamman ella pápin krevur barnið aftur eftir at tað er latið á eitt barnaheim. Men er barnið komið til ættleiðingarforeldur síni, verður tað undir ongum umstøðum sent aftur til landið, tað kemur frá, sigur Ole Bergmann.

Ættleiðing er ein sera kensluborin tilgongd. Í nógvum fornum verða ungar gentur, ið gerast við barn, ella kvinnur, ið liva í stórum fátækradømi, noyddar at ættleiða børn síni.

Nógv lond skamma seg yvir at verða noydd at ættleiða børn burtur, men so hvørt sum fólk eru vörðin

betur upplýst, eisini um viðurskiftini í sínum egna landi, hevur ættleiðing fingið eitt betri orð á seg. Tí ættleiðing snýr seg í grundini um at geva hesum børnum, ið ongan góðan eiga, ein møguleika at fáa eitt gott lív. Kortini er tað so, at í nógvum londum í Eystur-europa er stór móttøða í-moti ættleiðing, og tað er eisini serliga í hesum londum, at tað er truplast at formidla ættleiðing, sigur Ole Bergmann.

Millumtjóðasáttmáli

Í framloðu síni á fundinum kom Ole Bergmann inn á viðurskiftini í ymsu londunum, ið lata børn til ættleiðing. Viðurskiftini eru ymisk, bakgrundin hjá børnum eisini, og myndugleikarnir somuleiðis.

Fyri fimm árum síðani skrivaðu øll lond, ið arbeida við ættleiðing, undir ein millumtjóðasáttmála, ið ásetur, hvørjar reglar, stovnar, amir, ið formidla ættleiðing, skulu arbeida eftir.

Hetta eru minsta krav, ið verða sett til ættleiðing, fyri at tryggja, at alt fer rætt fram, sigur Ole Bergmann.

Beint eftir, at jarntjaldið eystan fyri datt niður, vóru nógvir ólóglegar ættleiðingar framdar av rumenskum børnum til USA og Frakklands. Roknað verður við, at 7-10.000 børn úr Rumensku vóru beinleiðis seld uttan um lógaverkið. Hetta er síðani steðgað.



Ole Bergmann, skrivstovustjóri í DanAdopt, eigur tvær dótur, ið eru ættleiddar úr India. Tær eru í dag 23 og 18 ára gamlar. Sum 14 og 9 ára gamlar vitjaðu tær saman við foreldrunum aftur í India, á staðnum, tær eru ættaðar

Fyrireiking altavgerandi

Fólk, ið gera av at fara undir ættleiðing, eiga og mugu gera sær greitt, hvat tað inniber at ættleiða eitt barn um einum fremmandum landi.

Tað eru ógvuliga nógv viðurskifti, fólk mugu seta seg inn í og gera upp við. Barnið verður ikki verandi litið, - eina ferð kemur tað í pupertetin og tá kann ein identitetskreppa stinga seg upp. Ein kreppa, ið ofta stingur djúpt, hjá ættleiddum børnum enn øðrum børnum. Børnini seta spurnartekin við, hvørji tey eru, hvaðan tey koma, og hetta eiga øll foreldur at verða fyrireikað uppá soleiðis at tey kunnu stuðla og eggia teimum sum best.

Fólk eiga eisini at gera seg greitt, at børnini kunnu verða fyri rasismu. Tá er sera umráðandi at duga at handfara trupulleikan, um hann stingur seg upp, men ikki minst at kenna eins

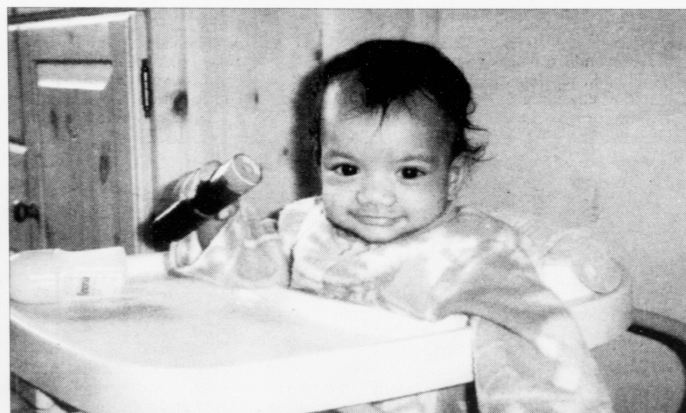
egna hugburð til slíkt, sigur Ole Bergmann.

Ættleidd børn hava eitt hvørt í viðförinum av persónligum ella øðrum slagi, sum foreldrini ikki kunnu kenna til frammanundan, og jú eldri børnini eru, tá ið tey verða ættleidd, jú meiri minnst tey sjálvsagt.

Bakgrundin hjá børnum er sjálvsagt ymisk. Talan kann vera um umsorgansviki, misnýtslu og annað. Tað ber aldri til at geva eina fullkomna trygd fyri, at alt er í lagi. Okkara royndir eru, at stórt sæð øll børn, DanAdopt formidlar, eru frísk. Vit kenna til nøkur keðilig dømi um sjusk, og tí er tað okkara uppgáva at gera eitt so gott forarbeiði sum til ber. Tað er ógvuliga ymiskt, hvussu neyvur upplýsingarnir frá ymsu londunum eru. Filipinarnar veita sera neyvur upplýsingar um børnini, meðan Kína so at siga nakkað einki letur vita um barnið.



Gott og væl hundrad fólk, foreldur at ættleiddum børnum, ommur, langommur og onnur avvarðandi, lurtadu eftir Ole Bergmann á almenna fundinum um ættleiðing á Pernassinum á Hotel Hafnia mánakvöldið



Hetta er lítla Emma, ið verður eitt ár um ein góðan mánað. Hon er fodd á barnaheiminum Bal Vikas í Mumbai í India, og kom til Føroya í farnu viku til nýggju familju sína á Argjum